

Кіровоградська обласна державна адміністрація

Державний архів Кіровоградської області

Центральноукраїнський національний
технічний університет

Кіровоградська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України

КУ «Кіровоградське обласне відділення
Пошуково-видавничого агентства
«Книга Пам'яті України»

ПРОГРАМА

VI наукової конференції із міжнародною участю

«КОЛЬОРИ ВІЙНИ»

*Друга світова війна 1939-1945 рр.
в історії європейської цивілізації*

Мови конференції:
українська, англійська, російська.

Дата проведення:
22 червня 2020 р.

Місце проведення:
м. Кропивницький, корпус № 1 Державного архіву
Кіровоградської області,
вул. Академіка
Корольова, 3.

Початок роботи конференції:
10.00.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Співголови оргкомітету:

БАБЕНКО Олег Олександрович, директор Державного архіву Кіровоградської області, голова Кіровоградської обласної організації Національної спілки краєзнавців України;

ОРЛИК Василь Михайлович, голова науково-експертної ради Державного архіву Кіровоградської області, завідувач кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету, доктор історичних наук, професор.

Члени оргкомітету:

БІЛОУС Віктор Борисович, заступник головного редактора видання «Між Бугом і Дніпром. Науково-краєзнавчий вісник Центральної України», член Національної спілки краєзнавців України, к. філол. н.;

ВІТРЕНКО Андрій Юрійович, завідувач сектору інформаційних технологій відділу археографії, виставкової діяльності та роботи з користувачами читальних залів Державного архіву Кіровоградської області;

ГОНЧАРОВА Тетяна Вікторівна, начальник відділу археографії, виставкової діяльності та роботи з користувачами читальних залів Державного архіву Кіровоградської області;

КОВАЛЬ Вікторія Іванівна, заступник директора-начальник відділу формування Національного архівного фонду та діловодства, координації архівної справи в області Державного архіву Кіровоградської області;

КОЛЕЧКІН Вадим Петрович, провідний науковий співробітник відділу археографії, виставкової діяльності та роботи з користувачами читальних залів Державного архіву Кіровоградської області, к. і. н.;

ПЕТРЕНКО Іван Данилович, заслужений працівник культури України, почесний краєзнавець України;

ШЕВЧЕНКО Борис Леонідович, завідувач наукової редакції комунальної установи «Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України».

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- 09.00-10.00** — реєстрація учасників конференції
(хол другого поверху корпусу № 1 Державного архіву
Кіровоградської області, вул. Академіка Корольова, 3).
- 10.00-11.00** — пленарне засідання
(конференц-зал)
- 11.00-12.30** — засідання секцій (секції 1, 2 – конференц-зал, секції 3, 4 – читальний зал)
- 12.30-13.00** — перерва
- 13.00-14.00** — засідання секцій
- 14.00-14.30** — підбиття підсумків роботи конференції, прийняття рішення та закриття конференції
- 14.30-15.50** — проведення наукового колоквиуму *«Голокост як фактор трансформації колективної пам'яті»*
- 15.50-16.30** — презентація он-лайн виставки архівних документів *«Шлях солдата»* до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

РЕГЛАМЕНТ ДЛЯ ВИСТУПІВ

- Доповідь на пленарному засіданні..... до **15 хвилин**
- Доповідь на секційному засіданні..... до **10 хвилин**
- Повідомлення, запитання та обговорення до **5 хвилин**

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

директора Державного архіву Кіровоградської області,
голови Кіровоградської обласної організації Національної
спілки краєзнавців України

Бабенка Олега Олександровича

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

завідувача кафедри суспільних наук, інформаційної
та архівної справи Центральноукраїнського національного
технічного університету, доктора історичних наук, професора,
почесного краєзнавця України

Орлика Василя Михайловича

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Модератор: Бабенко Олег Олександрович, директор Державного архіву
Кіровоградської області, голова обласної організації Національної спіл-
ки краєзнавців України.

ДОПОВІДІ

Забутий историей лагерь «Пленчиков» в Каунасе (в Литовской республике)
Валюнас Валдас Вінцович, редактор порталу «Наші євреї» (м. Кау-
нас, Литовська республіка)

Віткус Олександрас Едвардович, професор Литовського універси-
тету наук про здоров'я, доктор медичних наук (м. Каунас, Литовсь-
ка республіка)

130-й Латышский стрелковый корпус красной армии

Крисін М.Ю., кандидат історичних наук (Латвійська республіка)

Значение архивных документов при выяснении роли Ионаса Норейки
(по литовски – Jonas Noreika) в борьбе за независимость Литвы в 1941 г.

Віткус Олександрас Едвардович, професор Литовського універси-
тету наук про здоров'я, доктор медичних наук (м. Каунас, Литовсь-
ка республіка)

Трудова підготовка учнів сільської школи у воєнний та повоєнний період
Калініченко Надія Андріївна, завідувач кафедри біології та методи-
ки її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка, доктор педагогічних
наук, професор, заслужений вчитель України

Листи євреїв-військовослужбовців Червоної армії періоду Другої світо-
вої війни як джерело історичних знань

Тьорушкін Леонід Абрамович, завідувач архівним відділом Науко-
во-освітнього центру «Голокост» (м. Москва, Російська Федерація)

СЕКЦІЯ 1.

БОЙОВІ ДІЇ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ, ПОДОЛАННЯ НАЦИСТСЬКОЇ АГРЕСІЇ, ДЕОКУПАЦІЯ

Модератор секції: **Колючкін Вадим Петрович**, провідний науковий співробітник відділу археографії, виставкової діяльності та роботи з користувачами читальних залів Державного архіву Кіровоградської області, к.і.н.

ДОПОВІДІ

Одеський електротехнічний інститут інженерів зв'язку в 1939-1944 рр.

Прокоп Юлія Віталіївна, старший викладач кафедри інформаційних технологій Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова, к.і.н.

Діяльність радянської агентури в окупованому Харкові

Дьякова Олена Василівна, доцент кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, к.і.н.

Архівні та наративні джерела вивчення Голокосту

Михальчук Роман Юрійович, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету, к.і.н.

Окнянський район в період Умансько-Ботошанської операції 1944 року

Жосан Сергій Іванович, історик, краєзнавець, член громадської організації «Краєвед» (м. Одеса)

Реконструкція звільнення міста Олександрії від нацистської окупації у листопаді-грудні 1943 року: пропагандистський наратив, неофіційна усна історія і документальні джерела

Голобородько Віктор Валентинович, директор Інформаційного агентства «Новий громадянин», член Національної спілки краєзнавців України

Битва за Кіровоград (січень 1944 р.) через призму архівних документів

Шевченко Борис Леонідович, завідувач науковою редакцією Комуністичної установи «Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України»

49-й стрілецький корпус у боях 10-18 лютого 1944 року

Колючкін Вадим Петрович, провідний науковий співробітник відділу археографії, виставкової діяльності та роботи з користувачами читальних залів Державного архіву Кіровоградської області, к.і.н.

«Сталинские соколы»: размышления о машинах, людях, судьбах и памяти

Білоус Віктор Борисович, член Національної спілки краєзнавців України, к.філол.н.

Командуючий Південно-Західним фронтом М.П. Кирпонос в колектив-
ний пам'яті

Кличков Дмитро Вячеславович, студент Київського університету
імені Бориса Грінченка

Участь Ленінградського райкому ЛКСМУ м. Києва у комеморації подій
Другої світової війни в умовах суспільно-політичних змін в Українській
РСР (1989–1991 рр.)

Сорокін Андрій Анатолійович, краєзнавець (м. Київ)

СЕКЦІЯ 2.

УКРАЇНСЬКИЙ ФАКТОР У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Модератор секції: Радченко Ольга Миколаївна, доцент кафедри
туризму і готельно-ресторанної справи Навчально-наукового інсти-
туту економіки і права Черкаського національного університету
ім. Б. Хмельницького, к. і. н.

ДОПОВІДІ

«Книга Пам'яті України»: цілі, особливості створення, значення

Титаренко Дмитро Миколайович, професор кафедри соціально-гу-
манітарних дисциплін Донецький юридичний інститут МВС Украї-
ни, док.і.н. (м. Кривий Ріг)

Діяльність Комунальної установи «Кіровоградське обласне відділення
Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України» щодо вив-
чення, висвітлення та увічнення пам'яті про Другу світову війну

Бабенко Оксана Анатоліївна, директор Комунальної установи
«Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агент-
ства «Книга Пам'яті України»

Медичний персонал єврейського походження в шталагах для радянсь-
ких військовополонених в Умані та Кременчузі, 1941–1943 рр.

Радченко Ольга Миколаївна, доцент кафедри туризму і готель-
но-ресторанної справи Навчально-наукового інституту економіки і
права Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького,
кандидат історичних наук

Зниклі безвісти у роки Другої світової як «чорні міти» на родинних
мапах жителів Чигиринщини

Горенич Оксана Миколаївна, екскурсовод відділу «Суботівський
історичний музей» Національного історико-культурного заповідни-
ка «Чигирин»

Діяльність «Просвіти» в окупованому Харкові

Топчий Данііл Сергійович, студент IV курсу історичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Тема Другої світової війни у творчості новомиргородського краєзнавця І.К. Бойка

Бабенко Олег Олександрович, директор Державного архіву Кіровоградської області, голова Кіровоградської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

Фронтowa переводчица Меркель – її називали «врагом народа»

Волосевич Євгеній Сергійович, журналіст, краєзнавець, член громадської організації «Краєвед» (м. Одеса)

Поліський месник «Ярема» (командир УПА-Північ Никон Семенюк)

Крішан Акаш Шубанович, експерт з проектної діяльності АТ «Фармак», магістр історії (м. Київ)

Сім'я Курманевичів — віковий родовід історії села Вигода

Волосевич Євгеній Сергійович, журналіст, краєзнавець, член громадської організації «Краєвед» (м. Одеса)

Повернути українського патріота Олеса Весняного Черкащині (про поета-патріота світлого розуму і гарячого серця)

Ветров Олександр Васильович, почесний краєзнавець України

Непрочитані листи оstarбайтерів затоплених сіл Чигиринського району (Адамівка, Вітове, Калантаїв, Кожарки, Рацеве)

Шмиголь Світлана Петрівна, старший науковий співробітник відділу «Суботівський історичний музей» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Дослідження листів оstarбайтерів: з досвіду опрацювання матеріалів **Мінська Оксана Іванівна**, екскурсовод відділу «Суботівський історичний музей» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Доля оstarбайтерів в документах Державного архіву Кіровоградської області

Рябокoнь Надія Петрівна, завідувача науковою редакцією Комунальної установи «Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України»

СЕКЦІЯ 3.

НІМЕЧЧИНА, ЇЇ ЗБРОЙНІ ФОРМУВАННЯ ТА НАЦИСТСЬКА ОКУПАЦІЙНА ПОЛІТИКА

Модератор секції: Білоус Віктор Борисович, член Національної спілки краєзнавців України, к. філол. н.

ДОПОВІДІ

Імпровізовані мобільні формування Вермахту: організація і тактика застосування

Стецюк Вадим Борисович, доцент Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, к.і.н.

Особливості суспільно-політичного життя Німеччини напередодні Другої світової війни

Безикурєнко Артем Ігорович, старший науковий редактор КУ «Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України», аспірант кафедри всесвітньої історії факультету історії та права Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Вугільна промисловість у контексті економічної політики нацистської Німеччини на окупованій території України

Суюсанов Лут Ікрамович, доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України), к.і.н. (м. Кривий Ріг)

Особливості діяльності закладів медичної освіти в Україні під час нацистської окупації

Титаренко Оксана Олексіївна, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецький юридичний інститут МВС України, к.і.н. (м. Кривий Ріг)

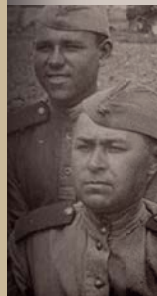
Знаменитые евреи – врачи Динабурга – Двинска - Даугавпилса

Рочко Йосип, вчитель фізики і математики, історії, директор музею «Євреї в Даугавпілсі і Латгалії» (м. Даугавпілс, Латвійська республіка)

Знищення фашистами ромів в окупованій Україні в 1941 – 1944 роках: погляд через десятиліття

Коваль Геннадій Павлович, вчитель історії та географії Ново-сафронівської ЗОШ I – III ступенів Новоодеського району Миколаївської області

Коваль Олексій Геннадійович, студент Чорноморського Національного університету імені Петра Могили

Період нацистської окупації на Кіровоградщині мовою архівних документів

Петренко Іван Данилович, заслужений працівник культури України, почесний краєзнавець України

Нацистська окупаційна політика на Чигиринщині у сфері релігії мовою архівних документів

Кукса Надія Василівна, завідувачка відділу «Суботівський історичний музей» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Музика в окупованому Кіровограді

Полячок Олександр Іванович, директор КЗ «Кропивницький музей музичної культури імені К. Шимановського»

Пам'ять про війну та Голокост на території Полтавського гебітскомісаріату

Татаріна Тетяна Іванівна, аспірантка кафедри історії України Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Криваві шляхи зради. Голованівщина

Яковенко Марина Станіславівна, помічник начальника управління СБУ в Кіровоградській області по взаємодії із засобами масової інформації та зв'язкам з громадськістю

СЕКЦІЯ 4.

ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА В КІНО, ЛІТЕРАТУРІ ТА МИСТЕЦТВІ

Модератор секції: Грінченко Віктор Григорович, доцент кафедри історії України Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, к.і.н.

ДОПОВІДІ

Тема Другої світової війни в українському художньому кіно

Грінченко Віктор Григорович, доцент кафедри історії України Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, к.і.н.

«Незручний» аудіовізуальний ряд: Голокост у кінофільмі чеського режисера Юрая Герца «Спалювач мерців» (1968 р.)

Слесаренко Андрій В'ячеславович, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету, к.і.н.

Союзники по ВМВ: величина с изменяющимся знаком (отражение в политическом триллере)

Білоус Вікторія Вікторівна, магістр філології, магістр педагогіки (м. Регенсбург, Федеративна Республіка Німеччина)

Німецька неволя очима юнака (Микола Смоленчук та його роман «Сиве покоління»)

Бабенко Богдана Олегівна, аспірант кафедри української та зарубіжної літератури Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Друга світова у творчості письменника-земляка М.Г. Петрова

Ревва Тетяна Миколаївна, науковий співробітник КЗ «Літературно-меморіальний музей І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького»

Матеріали часів Другої світової війни у фондах літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого

Хосіянова Лариса Мянїрівна, директор КЗ «Літературно-меморіальний музей І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького»

Друга світова війна у мистецтві – творах з фондового зібрання обласного художнього музею

Ті, хто пройшов крізь вогонь війни. Друга світова війна в творчості художників Кіровоградщини

Юрченко Олег Григорович, завідувачий відділом туристично-краєзнавчої та інформаційної роботи Кіровоградського обласного художнього музею

НАУКОВИЙ КОЛОКВІУМ

«ГОЛОКОСТ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ КОЛЕКТИВНОЇ ПАМ'ЯТІ»

Модератор: Орлик Василь Михайлович, завідувач кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету, доктор історичних наук, професор, почесний краєзнавець України

Спікери:

Бабенко Олег Олександрович, директор Державного архіву Кіровоградської області, голова Кіровоградської обласної організації Національної спілки краєзнавців України;

Білоус Віктор Борисович, член Національної спілки краєзнавців України, к. філол. н.;

Валюнас Валдас Вінцович, редактор порталу «Наші євреї» (м. Каунас, Литовська республіка);

Віткус Олександрас Едвардович, професор Литовського університету наук про здоров'я, доктор медичних наук (м. Каунас, Литовська республіка);

Михальчук Роман Юрійович, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету, к.і.н.;

Слесаренко Андрій В'ячеславович, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету, к.і.н.;

Татаріна Тетяна Іванівна, аспірантка кафедри історії України Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

Тьорушкін Леонід Абрамович, завідувач архівним відділом Науково-освітнього центру «Голокост» (м. Москва, Російська Федерація);

Радченко Ольга Миколаївна, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанної справи Навчально-наукового інституту економіки і права Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, к. і. н.;

Рочко Йосип, вчитель фізики і математики, історії, директор музею «Євреї в Даугавпілс і Латгалії» (м. Даугавпілс, Латвійська республіка);

Яковенко Марина Станіславівна, помічник начальника управління СБУ в Кіровоградській області по взаємодії із засобами масової інформації та зв'язкам з громадськістю;

Коваль Геннадій Павлович, вчитель історії та географії Ново-сафронівської ЗОШ I – III ступенів Новоодеського району Миколаївської області;

Коваль Олексій Геннадійович, студент Чорноморського Національного університету імені Петра Могили.

**До участі у засіданні колоквиуму долучаються
інші учасники конференції.**

**Фото з фондів
ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

